

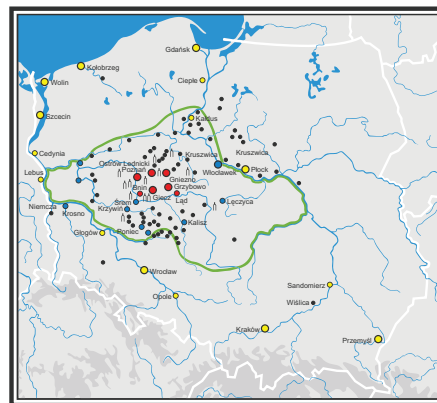
Gród na Ostrowie Tumskim około roku 968

Ostrów Tumski stronghold ca. 968

Die Burganlage auf der Dominsel (Ostrów Tumski) um 968

PAŃSTWO MIESZKA I

Gall Anonim w „Kronice Polskiej”, wymieniając przodków Mieszka I – Siemowita, Lestka i Siemomysła – nie określił zasięgu ich władztwa. Przyjmuje się jednak, że obejmowało ono ziemie środkowej Wielkopolski, które stanowiły centrum formującego się państwa. Wyznaczają je grody wznoszone lub przebudowywane w latach 20.–40. X w., połączone siecią wodną z Wartą. Rdzeń tego terytorium tworzyły grody w Poznaniu, Ostrowie Lednickim, Gnieźnie, Grzybowie, Łądzie, Gieczu i Bninie. Tak umocnione terytorium umożliwiało Mieszkowi I powiększenie swego państwa o Kujawy i środkową Polskę, a później także o Śląsk i Małopolskę z jej naczelnym grodem – Krakowem.

Mapa rozmieszczenia wczesnopiastowskich grodów na terytorium państwa Mieszka I (czerwonymi punktami zaznaczono grody centralne)

Early Piast strongholds in the territory ruled by Mieszko I (key settlements marked with red dots)

Übersichtskarte der Burganlagen der frühen Piastzeit im Herrschaftsgebiet Mieszko I. (die wichtigsten Burganlagen sind rot gekennzeichnet)

THE STATE OF MIESZKO I

As he named Mieszko I's ancestors Siemowit, Lestko and Siemomysl in his „Kronika Polska” (“The Polish Chronicle”), Gallus Anonimus failed to mention the geographic scope of their rule. According to historians, it extended over central Greater Poland, which formed the core of the newly emerging state. The territory was delimited by the strongholds built or restored between the 920s and the 940s, all linked with the Warta River by a network of waterways. The strongholds of Poznań, Ostrow Lednicki, Gniezno, Grzybowo, Łąd, Giecz and Bnin formed the very heart of the land. With their support, Mieszko I was able to extend his influence to Kujawy and Central Poland and subsequently Silesia and Smaller Poland with its principle town of Kraków.

DER STAAT MIESZKO I.

Der mittelalterliche Chronist Gallus Anonymus hat in seiner „Chronik Polens” zwar die Ahnen des ersten polnischen Herrschers Mieszko I. – Siemowit, Lestek und Siemomysl – erwähnt, aber nichts über die Reichweite ihrer Herrschaft gesagt. Es wird jedoch angenommen, daß die Herrschaft Mieszko I. die mittlere Großpolen umfaßte; diese Region wurde zum Zentrum des entstehenden Staates. Dessen Gebiet wird durch die in den Jahren 920–940 errichteten oder umgebauten Burganlagen markiert; sie waren untereinander über das Flußsystem der Warthe auf dem Wasserweg verbunden. Den Kern dieses Territoriums bildeten die Burganlagen in Posen, Ostrow Lednicki, Gniezno (Gnesen), Grzybowo, Łąd, Giecz und Bnin. Das so befestigte Kerngebiet seines Staates ermöglichte es Mieszko I., den Staat um die Region Kujawien und Mittelpolen zu erweitern, später auch um Schlesien und Kleinpolen mit dem Zentrum Krakau.

Osada na Ostrowie Tumskim około roku 890

Ostrów Tumski settlement ca. 890

Die Siedlung auf der Dominsel (Ostrów Tumski) um 890

Wizualizacja: Piotr Walichnowski

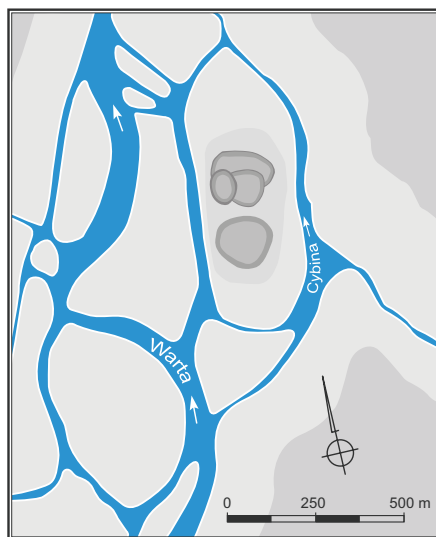

Gród na Ostrowie Tumskim w XI wieku

Ostrów Tumski stronghold in the 11th century
Die Burganlage auf der Dominsel (Ostrów Tumski) im 11. Jahrhundert

GRÓD W POZNANIU

Gród w Poznaniu został założony na przełomie IX i X w. na piaszczystej wyspie w rozlewiskach Warty. Rozbudowany około połowy X w., składał się z trzech osobno ufortyfikowanych części. W grodzie księżym w latach 60. X w. zbudowano kamienną, dwukondygnacyjną rezydencję władcy połączoną z kaplicą pw. Panny Marii, której fundatorką była żona Mieszka I – Dobrawa (Dąbrówka). Przyległa od wschodu część zamieszkiwali członkowie jego dworu, zaś osadę obronną na Zagórzu – ludność służebna. Pod koniec X w. Mieszko I jeszcze raz powiększył gród o czwartą, północną część, czyniąc z Poznania potężną warownię. W 1039 r. wojska czeskiego księcia Brzetysława I złupiły i zniszczyły gród, zwłaszcza katedrę. Odbudowany przez Kazimierza Odnowiciela, służył książętom wielkopolskim do czasu lokacji miasta w 1253 r.

Gród na Ostrowie Tumskim

Ostrów Tumski stronghold

Die Burganlage auf der Dominsel (Ostrów Tumski)

THE POZNAŃ STRONGHOLD

The Poznań stronghold was founded at the turn of the 9th century on a sandy island surrounded by Warta River wetlands. Expanded in mid-10th century, it comprised three separately fortified subdivisions. In the 960s, a two-story stone residence of the ruler was built in the ducal subdivision on the back of the Chapel of St. Virgin Mary founded by Dobrawa (Dąbrówka), the wife of Mieszko I. The eastern subdivision was occupied by his courtiers whereas the fortified settlement on Zagórze by servants and their families. In the late 10th century, Mieszko I made another addition, this time of the fourth subdivision on the north, turning Poznań into a powerful stronghold. In 1039, the army of the Czech Duke Bretislav I pillaged and destroyed the town, particularly the Cathedral. Restored by Casimir the Restorer, the stronghold served Greater Poland's dukes until the city's foundation in 1253.

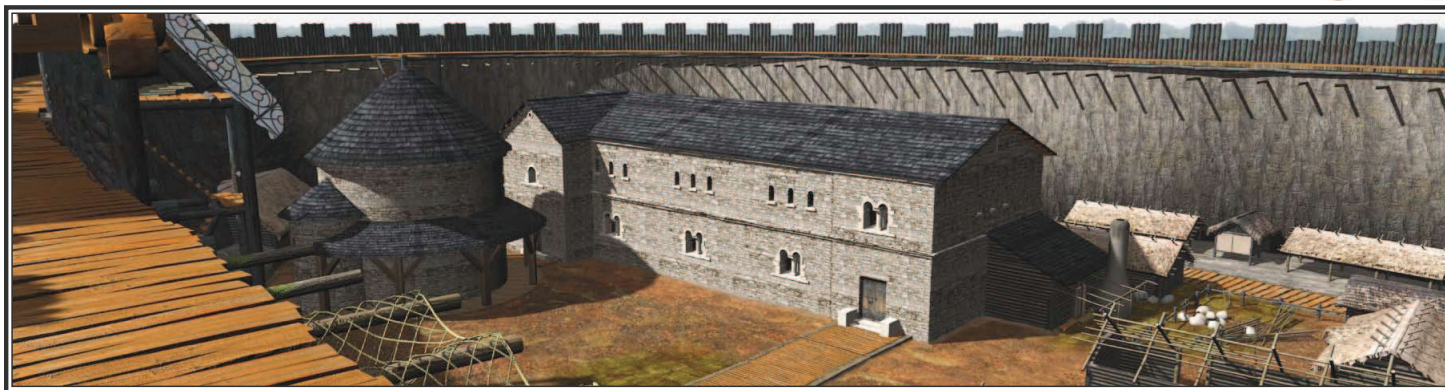
DIE BURGANLAGE IN POSEN

Die Burganlage in Posen wurde an der Wende vom 9. zum 10. Jahrhundert auf einer sandigen Insel im Überschwemmungsgebiet der Warthe angelegt. Nach einem Ausbau Mitte des 10. Jahrhunderts bestand sie aus drei gesondert befestigten Teilen. In der Fürstenburg wurde in den 960er Jahren eine steinerne zweistöckige Residenz des Herrschers sowie eine der Muttergottes geweihte Kapelle errichtet – letztere war eine Stiftung der Frau von Mieszko I., der böhmischen Fürstin Dobrawa/Dąbrówka. Den östlich angrenzenden Teil der Burganlage bewohnte das adlige Gefolge, die Wehrsiedlung Zagórze hingegen die Dienstleute. Gegen Ende des 10. Jahrhunderts erweiterte Mieszko I. die Burganlage auf der Nordseite ein viertes Mal und machte Posen so zu einer mächtigen Festung. 1039 plünderten und zerstörten Truppen des tschechischen Fürsten Brzetyslaw I. die Burganlage und besonders die Kathedrale. In der zweiten Hälfte des 11. Jahrhunderts durch Kasimir den Erneuerer wiederaufgebaut, diente die Burganlage den Piastenfürsten bis zur Gründung der Stadt Posen im Jahre 1253.

Gród na Ostrowie Tumskim około roku 1000 – widok z wałów grodu na rezydencję władcy

Ostrów Tumski stronghold ca. 1000 – view of the ruler's residence from stronghold wall

Die Burganlage auf der Dominsel (Ostrów Tumski) um 1000 – Blick vom Burgwall auf die Residenz des Herrschers

Wizualizacje: Piotr Walichnowski